

Το Ψήφισμα του Βερολίνου

Θέλουμε να ψηφίζουμε από τον τόπο κατοικίας μας χωρίς διακρίσεις!

Εμείς, Έλληνες μετανάστες του Βερολίνου, διαμαρτυρόμαστε, επειδή με τον Νόμο 4648/2019 «Διευκόλυνση άσκησης εκλογικού δικαιώματος εκλογέων που βρίσκονται εκτός Ελληνικής Επικράτειας και τροποποίηση εκλογικής διαδικασίας» το 99% των Ελλήνων αποδήμων σ' όλο τον κόσμο όχι μόνον δεν διευκολύνεται, αλλά στερείται πλέον κατ' ουσίαν του δικαιώματος ψήφου από τον τόπο κατοικίας στο εξωτερικό. Οι αριθμοί εγγραφής στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού το αποδείχνουν: Σ' ένα σύνολο τεσσάρων εκατομμυρίων Ελλήνων της διασποράς έχουν εγγραφεί γύρω στις 23.000 ψηφοφόροι, και ειδικά στην Γερμανία έχουν εγγραφεί 3.326 άτομα σ' ένα σύνολο μισού εκατομμυρίων Ελλήνων μεταναστών, κάτι που οφείλεται κυρίως στις προϋποθέσεις που βάζει ο νόμος.

Ο Νόμος 4648/2019, παρά την σχεδόν παμψηφία με την οποία ψηφίστηκε στην ελληνική Βουλή, αγνοεί επιδεικτικά το πάγιο αίτημα των Ελλήνων αποδήμων «Ψήφο στον μετανάστη!», όπως διατυπώνεται διαχρονικά εδώ και τουλάχιστον 60 χρόνια από την Ομοσπονδία των Ελληνικών Κοινοτήτων της Γερμανίας, τις άλλες μεγάλες μεταναστευτικές οργανώσεις στον υπόλοιπο κόσμο και το Συμβούλιο Αποδήμου Ελληνισμού. Το αίτημα «Ψήφος στον μετανάστη!» δεν είχε ποτέ την έννοια να αποκλειστεί το μεγαλύτερο μέρος απ' αυτούς, όπως συμβαίνει τώρα, καθώς τα κριτήρια που θέτει ο νόμος για να ψηφίσει κάποιος από το εξωτερικό (να έχει ζήσει στην Ελλάδα για δύο έτη τα τελευταία 35 χρόνια και να έχει κάνει φορολογικές δηλώσεις εκεί κατά το τρέχον ή το προηγούμενο φορολογικό έτος) δεν μπορούν να εκπληρωθούν από τους παλιούς μετανάστες και απ' όσους Έλληνες γεννήθηκαν στο εξωτερικό. Αναφορικά με την ψήφο απ' τον τόπο που βρίσκεται κανείς ο Νόμος 4648/2019 εξυπηρετεί μια σειρά άλλες κατηγορίες ψηφοφόρων (τους ετεροδημότες, τους ναυτικούς, τους τουρίστες, αυτούς που βρίσκονται σε επαγγελματικό ταξίδι στο εξωτερικό, τους φυγάδες της κρίσης κλπ.), αλλά αδικεί τους παλιούς Έλληνες απόδημους, που αγωνίστηκαν όλα αυτά τα χρόνια για το δικαίωμα της ψήφου του μετανάστη και δημιουργεί αποδήμους πρώτης και δεύτερης κατηγορίας. Επί πλέον οι ρυθμίσεις του είναι παράλογες, καθώς σύμφωνα μ' αυτόν τον νόμο, αν ο ίδιος μετανάστης έπαιρνε το αεροπλάνο και πήγαινε στην Ελλάδα να ψηφίσει, δεν θα αντιμετώπιζε κανένα πρόβλημα, αν όμως θελήσει να το κάνει από το εξωτερικό, όπου ζει και εργάζεται, πρέπει πρώτα να αποδείξει ότι πληροί μια σειρά πρόσθετες περιοριστικές προϋποθέσεις. Και βέβαια εκεί που αγρυπνά η ευρωπαϊκή νομιμότητα, δηλαδή στις ευρωεκλογές, αυτές οι πρόσθετες

περιοριστικές προϋποθέσεις δεν ισχύουν για να ψηφίσει κάποιος από το εξωτερικό, ενώ παραμένουν ισχυρές για τις βουλευτικές εκλογές και τα δημοψηφίσματα στην Ελλάδα.

Από την στιγμή που ο Έλληνας νομοθέτης, μετά από μισό αιώνα από τότε που το Σύνταγμα του 1975 τον δέσμευσε να ορίσει «τα της ασκήσεως του εκλογικού δικαιώματος υπό των εκτός της Επικρατείας ευρισκομένων εκλογέων», αποφάσισε επιτέλους, σχεδόν τελευταίος στην Ευρώπη, να το κάνει με τον τρόπο που το έκανε, δημιουργούνται νέα δεδομένα. Πλέον δεν έχουμε απλώς «μη διευκόλυνση» της άσκησης του εκλογικού δικαιώματος απ' την ελληνική πολιτεία («όποιος απόδημος επιθυμεί να ψηφίσει, ας πάρει το αεροπλάνο κι ας έρθει»), αλλά τώρα έχουμε στέρηση του δικαιώματος αυτού από μεγάλες κατηγορίες Ελλήνων συμπολιτών. Η δυσμενής διαφοροποίηση που κάνει ο νόμος σε σχέση με τους εγχώριους ψηφοφόρους, αλλά και μεταξύ των ίδιων των ψηφοφόρων του εξωτερικού προσβάλλει πρώτα πρώτα την αρχή της ισότητας των Ελλήνων πολιτών (άρθρο 4 παρ. 1 και 2 Συντάγματος) και έπειτα την αρχή της απαγόρευσης στέρησης των πολιτικών δικαιωμάτων παρά μόνον για τρεις αυστηρά αναφερόμενους λόγους (άρθρο 51 παρ. 3 εδ. 2 Συντάγματος), διάταξη του Συντάγματος που αποτελεί θεμέλιο της δημοκρατίας και δεν υπόκειται σε αναθεώρηση, ακόμα κι αν θεωρηθεί ότι ο Νόμος 4648/2019 είναι συνταγματικά «θωρακισμένος» με την νέα παράγραφος 4 του άρθρου 54 Συντάγματος. Η αρχή που κυρίως παραβιάζεται είναι η αρχή της καθολικότητας του εκλογικού δικαιώματος.

Η ιθαγένεια είναι δεσμός που δένει για πάντα και φορτώνει τον υπήκοο με υποχρεώσεις που τον συνοδεύουν ακόμα και μετά θάνατον, π.χ. για την ρύθμιση των κληρονομικών του σχέσεων. Επιπλέον η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι στην πατρίδα μας υποχρεωτική (άρθρο 51 παρ. 5 Συντάγματος). Παρ' όλα αυτά ο Έλληνας πολίτης που αποδήμησε εμποδίζεται να κάνει χρήση αυτού του δικαιώματος απ' το ίδιο του το κράτος και γίνεται έτσι πολιτικά ανιθαγενής, χωρίς πολιτικά δικαιώματα στην πατρίδα του.

Η αποδημία των Ελλήνων μεταναστών των τελευταίων δεκαετιών δεν ήταν κατά κανόνα επιλογή «του γούστου τους», αλλά αδικία που διαπράχθηκε απ' το ελληνικό κοινωνικό σύστημα σε βάρος τους, που θεωρούσε την μετανάστευση «ευλογία». Η «πατρίς» θυμάται κατά καιρούς στα λόγια τους απόδημους και την συνεισφορά τους «ευγνωμονούσα», τους κλείνει όμως σήμερα φοβικά την πόρτα συμμετοχής στην πολιτική ζωή της χώρας, κάτι που θα ήταν μερική αποκατάσταση της αδικίας αυτής.

Ας ξεκαθαρίσουμε κατ' αρχήν ότι μιλάμε για απόδημους Έλληνες πολίτες που είναι δημοτολογημένοι και γραμμένοι κανονικά στους ελληνικούς εκλογικούς καταλόγους. Γι' αυτούς ζητάμε:

1. Να μπορούν να ψηφίζουν όλοι από τον τόπο κατοικίας τους στο εξωτερικό, χωρίς εξαιρέσεις. Οι Ειδικοί Εκλογικοί Κατάλογοι Εξωτερικού πρέπει να είναι

μια απλή αντιγραφή των Γενικών Εκλογικών Καταλόγων Εσωτερικού, ένα απόσπασμά τους, για όποιον ζητήσει την μεταφορά του σ' αυτούς.

2. Ο καλλίτερος τρόπος για να επιτευχθεί αυτό θα ήταν η καθιέρωση της επιστολικής ψήφου για όλους τους Έλληνες πολίτες, ειδικά όμως για τους απόδημους. Με τις τεχνολογικές δυνατότητες που υπάρχουν σήμερα δεν υπάρχουν πια δικαιολογίες για να φοβάται κανείς την επιστολική ψήφο στην Ελλάδα, όπως γίνεται σ' όλες σχεδόν τις χώρες της Ευρώπης εδώ και δεκαετίες.

3. Η ψήφος του απόδημου Έλληνα πρέπει να είναι ισοδύναμη μ' αυτήν του εγχώριου ψηφοφόρου, να ενσωματώνεται κανονικά στο συνολικό εκλογικό αποτέλεσμα, να μετράει για την εξαγωγή του εκλογικού μέτρου και την κατανομή των βουλευτικών εδρών στα πολιτικά κόμματα ανάλογα με την δύναμή τους.

4. Πρέπει να υπάρχουν διακριτοί Έλληνες βουλευτές, εκπρόσωποι των αποδήμων στην ελληνική Βουλή, ισότιμοι σ' όλα με τους συναδέλφους τους, αλλά επιφορτισμένοι με την προώθηση των θεμάτων της ομογένειας. Αν αυτό θα γίνει με ειδικές εκλογικές περιφέρειες απόδημου ελληνισμού, όπως προβλέπει δυνητικά το άρθρο 54 παρ. 4 εδ. 4 Συντάγματος, ή μέσω του ψηφοδελτίου επικρατείας, όπως γίνεται σήμερα με το άρθρο 32 παρ. 1 Νόμου 4648/2019, είναι θέμα προς συζήτηση. Αλλά σε κάθε περίπτωση οι βουλευτές αυτοί πρέπει να είναι αγωνιστές απόδημοι που ξέρουν τα προβλήματα της διασποράς και όχι απλώς «λαμπερά» ονόματα Ελλήνων του εξωτερικού. Οι εκπρόσωποι του απανταχού ελληνισμού της διασποράς στην ακρόαση που έγινε στην ελληνική Βουλή τον Δεκέμβριο του 2019 κατά την ψήφιση του Νόμου 4648/2019 είπαν μ' ένα στόμα και χωρίς καμία εξαίρεση: «Μην μας φοβάστε! Δώστε μας φωνή! Ο νόμος αυτός κλείνει στους περισσότερους από εμάς την πόρτα στην άσκηση του εκλογικού δικαιώματος!» Δυστυχώς δεν εισακούστηκαν τότε και στην έκκληση αυτή προσθέτουμε και την δική μας φωνή σήμερα. Οι Έλληνες απόδημοι είναι οι εκπρόσωποι του ελληνισμού στις ξένες χώρες, αγωνίζονται σθεναρά για τα εθνικά θέματα, κάνουν ό,τι μπορούν για να αποτρέψουν τις αδικίες σε βάρος της Ελλάδας. Το άρθρο 108 παρ. 1 εδ. 1 του ελληνικού Συντάγματος λέει: «Το Κράτος μεριμνά για τη ζωή του απόδημου ελληνισμού και τη διατήρηση των δεσμών του με τη μητέρα Πατρίδα.» Ο Νόμος 4648/2019 πετυχαίνει το αντίθετο.

Αν οι Έλληνες απόδημοι και ειδικά οι παλιότεροι από μας ζητάνε και σήμερα ακόμη «Ψήφο στον μετανάστη!» δεν είναι επειδή θέλουν να αλλοιώσουν το εκλογικό αποτέλεσμα στην Ελλάδα, όπως φοβούνται κάποιοι, ούτε με βάση συναισθηματισμούς τύπου «να ψηφίσω μια φορά και να πεθάνω!», όπως νομίζουν άλλοι, αλλά για να σώσουν την υπόληψη του ελληνικού κράτους και την τιμή της Βουλής των Ελλήνων.